

ด่วนที่สุด

ที่ พน ๐๒๐๖/๕๙๒๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส10755

วันที่ : ๑5/3/56

วันที่ : 16 ต.ค. 56 เวลา : 15:08

พคด ๒/๔๔9

16 มค 56

16.0๒๓ .

กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารบี

ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

9๕

ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงพลังงานแห่งสหพันธรัฐรัสเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงพลังงานแห่งสหพันธรัฐรัสเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน ฉบับภาษาอังกฤษ และภาษาไทย

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๔๐๔/๑๑๑๙ ด่วน ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ด้วย กระทรวงพลังงาน ขอเสนอเรื่องขออนุมัติการจัดทำและลงนามร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงพลังงานแห่งสหพันธรัฐรัสเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน (Memorandum of Understanding between the Ministry of Energy of the Kingdom of Thailand and the Ministry of Energy of the Russian Federation on Energy Cooperation) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าว มีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

ในช่วงปี ๒๕๔๘ กระทรวงพลังงานของไทยและกระทรวงอุตสาหกรรมและพลังงานรัสเซียมีความเห็นชอบร่วมกันในการริเริ่มจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน แต่ก็ได้หยุดชะงักไปจนถึงเมื่อปี ๒๕๕๒ เนื่องจากมีการปรับโครงสร้างของกระทรวงอุตสาหกรรมและพลังงานของรัสเซีย ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็นกระทรวงพลังงานรัสเซีย ทำให้ฝ่ายรัสเซียแจ้งฝ่ายไทยว่าประสงค์จะดำเนินการจัดทำบันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าว โดยมุ่งเน้นไปที่ด้านพลังงานนิวเคลียร์เป็นหลัก ซึ่งฝ่ายไทยก็ได้ดำเนินการโต้ตอบร่างบันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทยที่ให้มีการครอบคลุมสาขาความร่วมมือในทุกสาขา อาทิ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน ไฟฟ้า พลังงานหมุนเวียน และพลังงานทางเลือก และความร่วมมืออื่นๆ เป็นต้น

๑.๒ การดำเนินการที่ผ่านมา

ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ผู้แทนกระทรวงพลังงานรัสเซีย (Mr. Panichkin Ivan: Deputy Head of Division of International Agreement) ได้เดินทางมาหารือกับผู้แทนกระทรวงพลังงานไทยเกี่ยวกับเนื้อหาสาระต่างๆ ในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าว และต่อมา

/เมื่อวันที่...

เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ กระทรวงการต่างประเทศ ได้นำส่งร่างโต้ตอบบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าวของฝ่ายรัสเซียเพื่อให้กระทรวงพลังงานพิจารณาอีกครั้ง ซึ่งกระทรวงพลังงานไม่มีข้อขัดข้องต่อร่างโต้ตอบบันทึกความเข้าใจ ตามที่ฝ่ายรัสเซียเสนอปรับแก้ไข เนื่องจากส่วนที่แก้ไขนั้นไม่ได้กระทบต่อสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) กำหนดให้เรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทยเป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก่อน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ในโอกาสที่ผู้นำของไทยและสหพันธรัฐรัสเซีย จะมีการแลกเปลี่ยนการเยือนในช่วงปลายปี ๒๕๕๖ หากทั้งสองฝ่ายสามารถลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ ในระหว่างการแลกเปลี่ยนการเยือนของระดับผู้นำ ก็จะเป็นส่วนหนึ่งของผลสำเร็จของการแลกเปลี่ยนการเยือน และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการผลักดันความร่วมมือด้านพลังงานให้มีผลเป็นรูปธรรม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และอนุมัติร่างบันทึกความเข้าใจ นี้ให้ทันก่อนการเดินทางเยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรี

๔. สาระสำคัญและข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญ

๔.๑.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ระบุสาขาความร่วมมือด้านพลังงาน ได้แก่ น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน ไฟฟ้า พลังงานหมุนเวียน และพลังงานทางเลือก และความร่วมมืออื่นๆ ที่เห็นชอบร่วมกัน

๔.๑.๒ รูปแบบความร่วมมือกำหนดให้ทั้งสองฝ่ายดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานร่วม (Joint Working Group) เพื่อกำหนดโครงการความร่วมมือและการทำงานร่วมกันระยะยาวที่ครอบคลุมตามทิศทางของกิจกรรม และกำหนดมาตรการสำหรับความสนับสนุนจากรัฐบาลที่จำเป็นเพื่อให้โครงการสามารถประสบความสำเร็จได้

๔.๑.๓. บันทึกความเข้าใจ จะมีผลบังคับเป็นระยะเวลา ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่มีการลงนามและจะต่ออายุโดยอัตโนมัติเป็นระยะเวลาเดียวกัน เว้นแต่ว่าคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะแจ้งให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทราบถึงความตั้งใจที่จะไม่ขอต่ออายุบันทึกความเข้าใจนี้ โดยการสิ้นสุดการใช้บันทึกความเข้าใจนี้ จะไม่มีผลต่อกิจกรรมและโครงการความร่วมมือต่างๆ ที่เกิดขึ้น หรือที่กำลังดำเนินการอยู่ตามบันทึกความเข้าใจนี้ จนกว่ากิจกรรมและโครงการนั้น ๆ จะเสร็จสิ้น หรือแล้วแต่ที่คู่สัญญาทั้งสองจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

๔.๑.๔ ใน ข้อ ๗ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ได้ระบุว่าบันทึกความเข้าใจดังกล่าวมิใช่สนธิสัญญาระหว่างประเทศ หรือเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมายใดๆ จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิ หรือพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ

๔.๑.๕ บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงานไทยและกระทรวงพลังงานสหพันธรัฐรัสเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน จะจัดทำเป็น ๓ ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และภาษารัสเซีย โดยหากมีข้อโต้แย้งและมีการตีความที่คลาดเคลื่อน จะยึดร่างบันทึกความเข้าใจฉบับภาษาอังกฤษเป็นหลักในการตีความ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔.๒ ข้อกฎหมาย

๔.๒.๑ กระทรวงพลังงาน พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าวเป็นการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการวางกรอบความร่วมมือด้านพลังงานของทั้งสองประเทศเพื่อส่งเสริมความ

มั่นคงทางพลังงาน โดยวางกรอบกว้างๆ ในการดำเนินงาน และไม่มีข้อผูกมัด รวมทั้ง ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมาย และจะไม่มีผลเป็นการผูกพันโดยเจาะจงแก่ประเทศไทยในด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือการค้าการลงทุนอย่างกว้างขวางแต่อย่างใด

๔.๒.๒ กระทรวงการต่างประเทศ ได้พิจารณาให้ความเห็นต่อร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว รายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ดังนี้

๑) ในประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ กระทรวงการต่างประเทศ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะ ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือแจ้งสถานเอกอัครราชทูตสหพันธรัฐรัสเซียประจำประเทศไทยเพื่อทราบและดำเนินการต่อไปแล้ว

๒) ในส่วนข้อพิจารณาในประเด็นมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กระทรวงการต่างประเทศ มีความเห็นว่าร่างบันทึกความเข้าใจฯ มิใช่สนธิสัญญาระหว่างประเทศ หรือเอกสารที่มีผลผูกพันทางกฎหมายใดๆ จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิ์หรือพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพลังงาน ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้มีการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงานแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงพลังงานแห่งสหพันธรัฐรัสเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงาน (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๕.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน) เป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ

๕.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็มให้แก่ผู้ลงนามในข้อ ๕.๒

๕.๔ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำของร่างบันทึกความเข้าใจฯ ในส่วนที่มีใช้สาระสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์และนโยบายของไทย ขอให้กระทรวงพลังงานหารือร่วมกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้นๆ แทนคณะรัฐมนตรี โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติและให้ความเห็นชอบตามข้อ ๕ เป็นกรณีเร่งด่วนด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

พ. พณ

(นายพงษ์ศักดิ์ รักตพงศ์ไพศาล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๔๑

โทรสาร ๐ ๒๑๔๐ ๖๔๕๙

อีเมลล์: chawalit@energy.mail.go.th